

Hösten är värst

Säsongsvariation för långvarig sjukfrånvaro

Den långvariga sjukfrånvaron är inte jämnt fördelad över året utan varierar mellan olika månader. Flest långa sjukfall startar på hösten. Det visar statistik från Afa Försäkring.

Sjukförsäkringen

De långa sjukfallen som beskrivs i denna rapport har gett ersättning från Avtalsgruppsjukförsäkringen AGS som omfattar arbetare inom avtalsområdet Svenskt Näringsliv/LO och Fremia/LO, eller från AGS-KL som omfattar anställda i kommuner, regioner, Svenska kyrkan och Sobonaföretag. Sjukförsäkringen omfattar inte statligt anställda eller tjänstemän inom det privata

avtalsområdet. Försäkringen ger ett komplement till sjukpenning eller sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan och sjukfrånvaron behöver inte vara arbetsrelaterad.

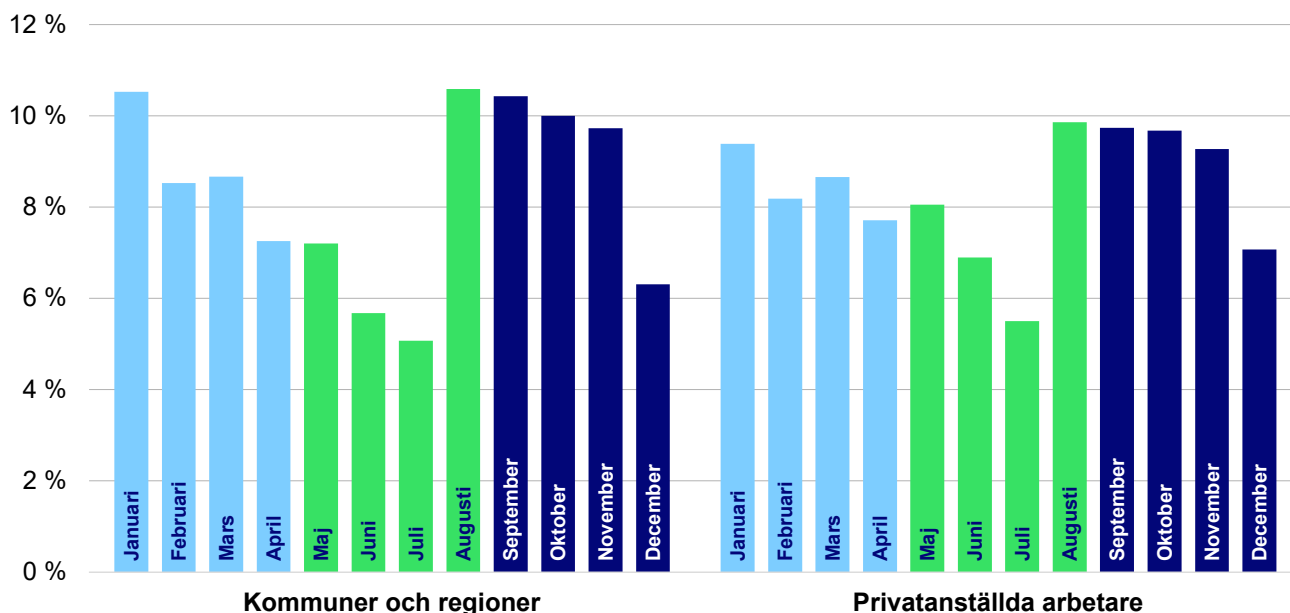
Med långa sjukfall avses sjukfall som har pågått i mer än 90 dagar eller lett till sjuk-/aktivitetsersättning.

I den här rapporten undersöker vi säsongsvariationen för långa sjukfall, det vill säga vilken kalendermånad som de långa sjukfallen startar. Vi har studerat långa sjukfall som startat under perioden 2021–2024. Statistiken kommer från Afa Försäkrings skadedata-bas och är avläst 31 juli 2026.

Som **diagram 1** visar finns det en tydlig säsongsvariation för både privatanställda arbetare och för anställda inom kommuner och regioner. Andelen långa sjukfall skiljer sig mellan olika kalendermånader och flest långa sjukfall startar på hösten medan betydligt färre blir långvarigt sjuka under sommar-månaderna. Säsongsvariationen är något större inom kommuner och regioner än för privatanställda arbetare.

Diagram 1

Andel nya långa sjukfall per kalendermånad 2021–2024. Kvinnor och män.

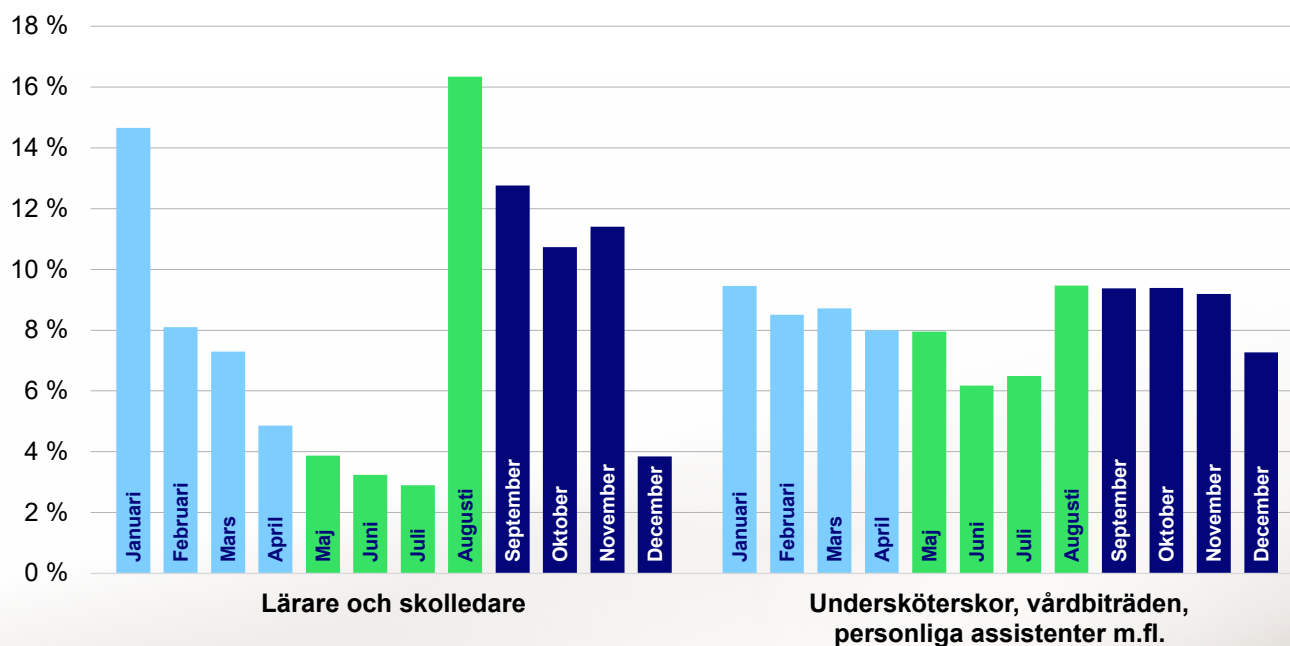
Kön och ålder

Kvinnor har högre risk för långvarig sjukfrånvaro än män och äldre har högre risk än yngre. Säsongsvariationen skiljer sig dock inte nämnvärt mellan könen eller mellan åldersgrupper.

Den långvariga sjukfrånvarons fördelning över året skiljer sig åt mellan olika yrkesgrupper. **Diagram 2 och 3** visar exempel på hur säsongsvariationen ser ut i yrkesgrupper inom kommuner och regioner och för privatanställda arbetare.

Diagram 2

Yrkesgrupper i kommuner och regioner med stor respektive liten säsongsvariation i den långa sjukfrånvaron. Andel nya långa sjukfall per kalendermånad 2021–2024. Kvinnor och män.

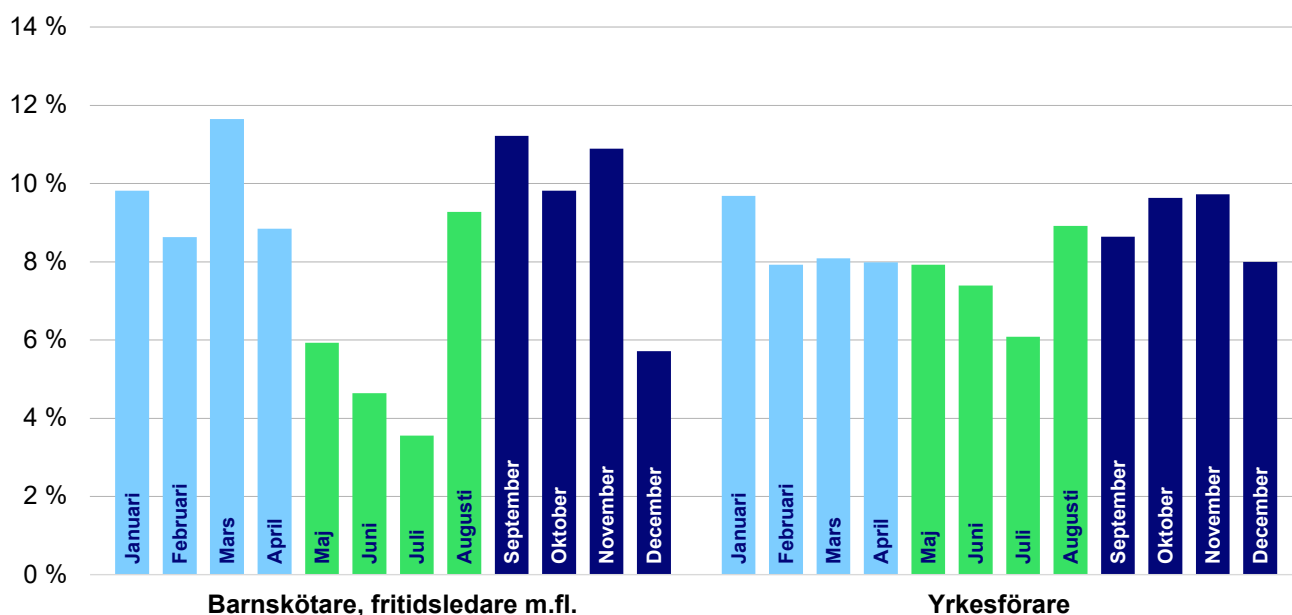
Den största variationen i när på året man blir långvarigt sjuk inom kommuner och regioner visar sig i yrkesgruppen *lärare och skolledare*, medan *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.* har liten säsongsvariation. En förklaring kan vara att *lärare och skolledare* i hög utsträckning är lediga under sommaren och i december medan *undersköterskor, vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.* har sin arbetstid mer jämnt fördelat över året.

Något som särskilt sticker ut för *lärare och skolledare* är att många av de långa sjukfallen startar i augusti och januari, det vill säga i samband med terminsstart.

Diagram 3

Yrkesgrupper bland privatanställda arbetare med stor respektive liten säsongsvariation i den långa sjukfrånvaron. Andel nya långa sjukfall per kalendermånad 2021–2024. Kvinnor och män.

För privatanställda arbetare är *barnskötare, fritidsledare m.fl.* en yrkesgrupp med förhållandevis stor säsongsvariation medan *yrkesförare* har liten säsongsvariation. Även här kan en möjlig förklaring vara att *yrkesförare* har sin arbetstid mer jämnt fördelat över året än många andra yrkesgrupper, som till exempel *barnskötare, fritidsledare m.fl.*

Säsongsvariationen skiljer sig även åt mellan olika diagnoskapitel vilket **diagram 4** visar.

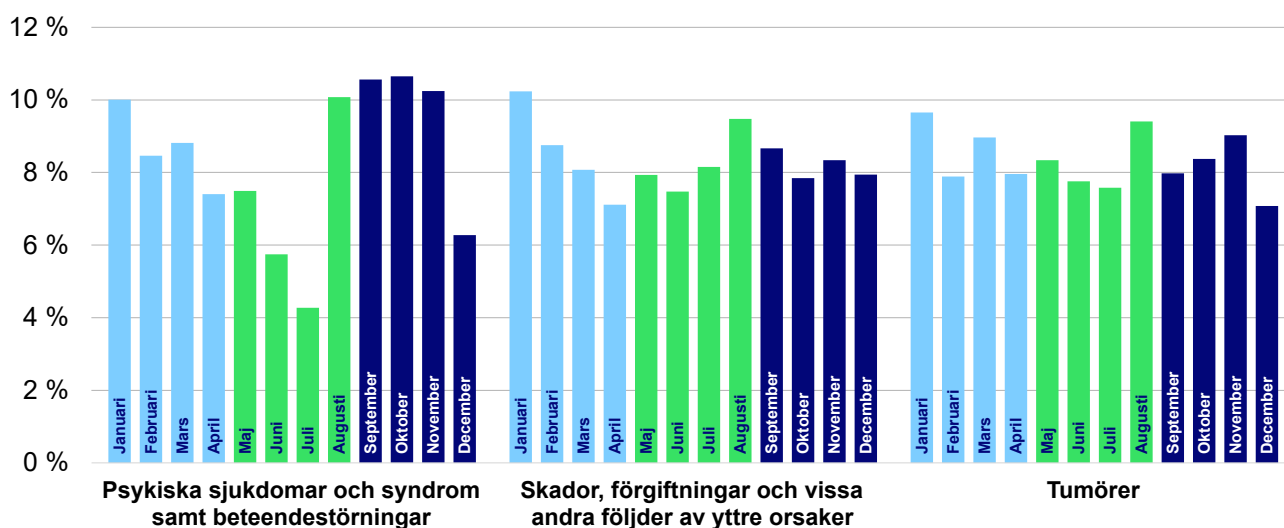
Långa sjukfall med *psyksiska diagnoser* har förhållandevis stor säsongsvariation, med färre långa sjukfall som startar under sommaren och fler under hösten, medan variationen för sjukfall inom diagnoskapitlet *tumörer* är betydligt mindre.

Även långa sjukfall med diagnos inom kapitlet *skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker* har förhållandevis liten säsongsvariation. Sjukfallen inom detta diagnoskapitel avser inte arbetsolycksfall, eftersom olycksfall i arbetet ersätts av arbets-skadeförsäkringen och inte av sjukförsäkringen. Dessa sjukfall utgörs framför allt av fritidsolycksfall och inträffar i större utsträckning under sommarmånaderna än långa sjukfall totalt sett.

Afa Försäkring registrerar diagnoskoder enligt klassificeringsstandarden ICD-10 (Socialstyrelsen, 2026).

Diagram 4

**Diagnoskapitel med stor respektive liten säsongsvariation.
Andel nya långa sjukfall per kalendermånad 2021–2024. Kvinnor och män.**

Vill du ta del av tidigare och kommande rapporter?
Ladda ner och prenumerera här:

afaforsakring.se/statistikrapporter

Publikation av Afa Försäkrings analysavdelning.
Kontakt: analys@afaforsakring.se

Afa Försäkring • 106 27 Stockholm • 0771-88 00 00 • 08-696 40 00 • afaforsakring.se

afa
FÖRSÄKRING